

Методичні рекомендації

щодо організації та проведення
«Тижня доброчесності»
у закладах середньої освіти

Чому важливо говорити з дітьми про доброчесність?

Дослідження економічного співробітництва, котра належить до трійки провідних світових економічних установ разом з МВФ та Світовим банком, визначають, що посилення відповідальності та покарання за корупційні дії приносить очікуваний результат лише в короткостроковій перспективі. І лише побудова суспільної доброчесності здатна гарантувати в довгостроковій перспективі стійкі результати в контексті боротьби та запобігання корупції. Розбудова ж культури доброчесності в суспільстві обов'язково починається з виховання молоді. Знання, навички та поведінка, які вони набувають зараз – формуватиме майбутнє країни та допомагатиме їм захищати доброчесність, яка є важливою для запобігання корупції.

Ми пропонуємо присвятити тиждень, аби дати можливість дітям поміркувати над поняттям доброчесності та її місцем у їх повсякденному житті. Це буде початком великої дороги дослідження себе, своїх цінностей та світу.

Що таке Тиждень доброчесності?

Тиждень доброчесності – це п'ять робочих днів, протягом яких навчальні та позанавчальні активності дітей будуть присвячені темі доброчесності. Ви можете обрати всі із запропонованих, або зосередитись на тих, які видаються вам найкращими саме для ваших учнів.

Його мета – знайомство учнівства з поняттям «доброчесність», актуалізація та поглиблення знань про корупцію та її негативні наслідки.

Тиждень доброчесності варто організувати щорічно за 1-2 тижні до 9 грудня – Міжнародного дня боротьби з корупцією.

Які активності заплановані?

Особливість цього річного посібника, який ви бачите перед собою, це те, що його ми створили разом з вчителями і вчительками, котрі вже впроваджують тему доброчесності та антикорупції в освітньому процесі на щоденній основі. І вони готові поділитись своїми напрацюваннями, аби надихнути освітян України до навчання про доброчесність. Всередині – ігри, вправи та лайфхаки, вкраплення котрих до освітнього процесу допоможуть познайомити учнівство з темою антикорупції та доброчесності.

Ми щиро вдячні Запорізькій гімназії №17, Ліцею №9 імені Євгенія Єніна Павлоградської міської ради та Комунальний заклад Вінницька гімназія №24 за співпрацю та готовність ділитись своїми ідеями. І запрошуємо вас зануритись у світ доброчесності та антикорупції разом зі своїми учнями та ученицями.

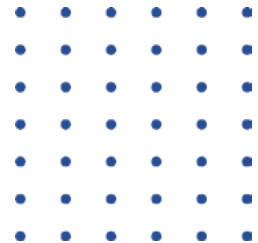
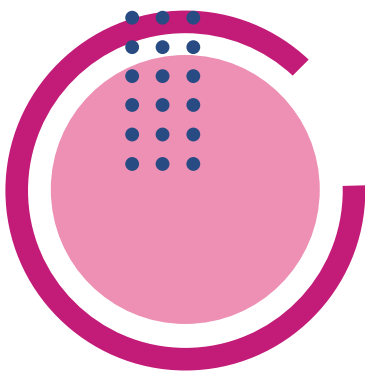
Перед початком

Перш ніж ви увійдете до гамірного класу і запропонуєте дітям поговорити про нову (або вже не дуже?) для них тему, пропонуємо вам «прокачатись» та дізнатись про неї трохи більше.

Для цього експерти та експертки Офісу доброчесності підготували матеріали, котрі допоможуть вам прокачатись у цій темі.

- Навчати(ся): що розповісти про доброчесність на уроках [↗ посилання](#)
- Основи антикорупції для всіх і кожного: [↗ посилання](#)
- Освітній серіал: путівник доброчесного вчителя [↗ посилання](#)

Зверніть увагу!
Для перегляду необхідно зареєструватись
на платформі study.nazk.gov.ua

Урок про академічну доброчесність

Орієнтовний вік
учасників/учасниць:

14 - 17 років

Мета заняття:

сформувати в учнівства розуміння поняття академічної доброчесності та надати необхідні навички, для того щоб не допускати цього явища у власному навчанні.

Завдання:

- познайомитись з поняттям академічної доброчесності та проявами академічної недоброчесності;
- дослідити негативні наслідки проявів академічної недоброчесності;
- оволодіти навичками для дотримання академічної доброчесності.

Крок 1. Знайомство з поняттям

Тема академічної доброчесності вже неодноразово звучала в освітньому середовищі. Тому пропонуємо розпочати з актуалізації знань учнівства.

«Уявіть, що вам треба написати академічну роботу (есе, курсову, диплом тощо), але замість того, щоб відповідально підійти до відбору джерел для роботи та їх цитування, – відкриєте перше гугл-посилання, переписете інформацію звідти, а потім ніде не вкажете першоджерела. На жаль, звучить як досить поширена практика, проте вона має шкідливий вплив. Настільки шкідливий, що факт вашого списування в університеті може потім вплинути на уряд цілої країни.

Саме так сталося в Німеччині у 2011 році, коли Міністра оборони ФРН звинуватили в копіюванні з інших джерел (плагіаті) під час написання докторської дисертації. Карл Теодор цу Гуттенберг, Міністр оборони Німеччини, був справжньою політичною зіркою, якому пророчили посаду канцлера в майбутньому. Але через викритий плагіат Гуттенберга спочатку позбавили докторського ступеня, а потім він пішов з посади в уряді.

Це стало важким ударом для тодішньої канцлерки, Ангели Меркель, її партії та правлячої коаліції в Німеччині, що залишилася без харизматичного, професійного та популярного в народі політика.»

Запитайте:

Який з проявів академічної недоброчесності був цьому прикладі?

Вправа «Смітник»

Попросіть учнів та учениць написати на аркушах паперу, які ще є прояви академічної недоброчесності. Нехай учні та учениці поділяться своїми ідеями. Після цього попросіть зібрати ці аркуші та викинути у смітник. Смітник приберіть, але залиште на видному місці – це буде символічним нагадуванням того, що проявам академічної недоброчесності немає місця у вашому класі.

Додаткова інформація

Окрім плагіату, виокремлюють ще такі види академічної недоброчесності:

- **фабрикація** – вигадання даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- **фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- **списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- **несанкціонована допомога** – співпраця студента з кимось іншим (одногрупниками, старшокурсниками, штучним інтелектом тощо) для виконання завдання без дозволу викладача.

Дійсно, однією з найпоширеніших форм академічної недоброчесності є плагіат. Кожен/на учень/учениця і загалом кожна людина певною мірою знайома з цим словом. Плагіат може бути різним і в різних сферах, коли хтось краде чужу ідею та видає її за свою. Плагіат може траплятись у науці, мистецтві, музиці, літературі, журналістиці, він може набувати різних форм, але завжди є однаково недоброчесним.

Додаткова інформація

Дуже часто плагіат плутають з помилками цитування. Помилки цитування зазвичай вважають менш суттєвим порушенням академічної доброчесності або ж розглядають як різновид академічного плагіату.

Найбільш типовими помилками цитування є:

- відсутність лапок під час використання текстових фрагментів, що запозичені з інших джерел, за наявності коректного посилання на це джерело;
- відсутність посилання на інше джерело;
- неправильне оформлення посилання, що ускладнює пошук джерела.

Іноді ці «помилки» можуть бути зумовлені намаганням приховати справжні джерела інформації. Незалежно від того, вважати їх академічним плагіатом чи ні, помилки цитування є порушенням академічної етики.

Вправа «Плагіат у мистецтві»

Запропонуйте учнівству пригадати, чи відомі їм якісь прояви плагіату у музиці, літературі чи мистецтві.

Можете навести учнівству і такі приклади:

Енді Воргол проти Патриції Колфілд

Енді Воргол вважається одним із засновників культури поп-арту. Його роботи запропонували нові форми вираження, які пов'язали мистецтво з рекламною індустрією та культурою знаменитостей. Через його видатну позицію в індустрії, викриття його плагіату стало шоком для світу.

У 1964 році художник випустив нову серію, відому під назвою «Квіти», яка вразила індустрію. Робота складалася з прекрасного квіткового дизайну, надрукованого на різних шовкографіях. Однак незабаром з'ясувалося, що замість того, щоб створити оригінальний продукт, Воргол використав фотографію художника, Воргол використав фотографію художниці Патриції Колфілд, яка була опублікована у випуску журналу *Modern Photography* за 1964 рік. Ця помилка призвела до першого судового позову Воргола, оскільки Патриція подала офіційну скаргу в 1966 році.

Zara проти Тьюздей Бассен

У 2016 році Zara, відомий іспанський бренд одягу, зіткнувся з незалежною художницею з Лос-Анджелеса Тьюздей Бассен (Tuesday Bassen). Суперечка виникла через використання світовим брендом дизайну значків ілюстраторки без її згоди.

Дизайни були додані до нової лінії продукції Zara, а Бассен дізналася про це лише тоді, коли її шанувальники звернулися до неї, помітивши схожість.

Zara не виявила жодних докорів сумління за свої дії, відмовляючись визнати будь-яке правопорушення.

Термінатор

Фільм, що вийшов на екрани 1984 року, залишається безсмертною перлиною у всесвіті блокбастерів. У ньому Арнольд Шварценеггер грає роль біонічного найманця, якого послали знищувати людські мішені. На його шляху стоїть Кайл, солдат, посланий захищати мішень, від якої народиться рятівник людства. Зрештою, місія для кіборга провалена, але він дає гідну відсіч.

В одному з найвідоміших випадків плагіату в кіно творців «Термінатора» звинуватили в плагіаті двох епізодів серіалу «Зовнішні межі» 60-х років. Їхні назви – «Демон зі скляною рукою» та «Солдат». У першому йдеться про Трента, солдата, відправленого в минуле. Його місія – деактивувати людей на 1200 років, щоб захистити їх від страшної хвороби після того, як він дізнається, що не є людиною. Інший епізод розповідає про Карло, який телепортується в минуле, де знайомиться з родиною. Він повинен захистити її від ворожого солдата з майбутнього, якому вдається відстежити його місцезнаходження.

Вправа «Групова робота»

Повторіть з учнівством які існують види академічної недоброчесності, Об'єднайте учнівство у групи та запропонуйте опрацювати відомі приклади порушення академічної доброчесності. Попросіть опрацювати такі питання:

1. Який прояв академічної недоброчесності зображено в історії?
2. Які були наслідки для особи, котра вдалась до нього?

Історії для обговорення:

1. Міністра освіти Німеччини Аннетте Шаван позбавили наукового ступеня за плагіат у докторській роботі. Репутація німецької науки зазнала удару. Дюссельдорфський університет імені Генріха Гейне вирішив відкликати докторський ступінь німецького міністра освіти. Підстава – наявність у тексті її дисертації цитат без відповідних посилань. Сама Аннетте Шаван, хоча й визнала наявність у своїй праці помилок із неухважності, звинувачення в плагіаті заперечує. Позбавлення ступеня – нищівний удар не лише для міністра науки та освіти, а й для всієї німецької науки.
2. Головний рабин Франції Жиль Бернхайм подав у відставку на тлі звинувачень у плагіаті. Як повідомляють, рабин зізнався в плагіаті кількох авторів та неправдивості вченого ступеня, який він вказав у своєму резюме. Скандал навколо рабина спалахнув після того, як у медіа з'явилися повідомлення про знайдений у його книзі текст іншого автора без відповідної згадки. «Він визнав свої помилки, вибачився і надав пояснення», – повідомив віцепрезидент Центральної єврейської консисторії Франції Семмі Гослан після її екстреного засідання в Парижі.
3. У Нью-Йорку на площі біля Рокфеллер-центру встановили величезну надувну фігуру «Балерина, що сидить» відомого американського скульптора Джеффа Кунса. Скульптура нагадала багатьом порцелянову статуетку «Балерина Леночка» української художниці Оксани Жникруп. В українських соцмережах і медіа почали лунати звинувачення в плагіаті. Згодом скульптор заявив, що він справді надихнувся роботою українки. А його речниця уточнила, що Кунс мав ліцензію на використання скульптури Жникруп. Утім, і до того Джеффа Кунса кілька разів звинувачували в плагіаті. Одного разу йому навіть присудили виплатити штраф за скульптуру «Оголені», яку визнали плагіатом французької фотографії. Перед тим його тричі звинувачували в копіюванні чужих робіт і двічі визнавали винним.

Крок 2. Дослідження наслідків

Причини вдавання до плагіату може бути різними. Проте безвідносно до того, чому учні чи науковці обирають шлях академічної недоброчесності, це все одно є великою проблемою.

Чому? Дотримання принципів академічної доброчесності – це чесність до своїх колег, до себе та майбутнього працедавця. Адже в такому випадку отримані результати роботи відповідають рівню ваших зусиль, знань, умінь та навичок, а не відобразатимуть ваше вміння списувати.

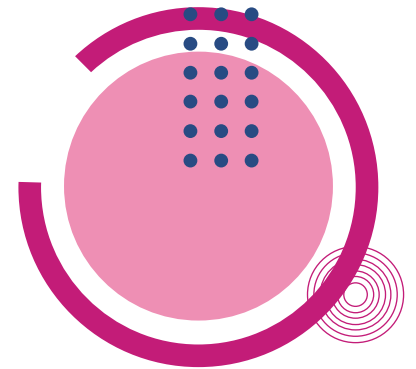
Ви ж не хотіли б, аби вас оперував хірург, який купив диплом, а не здобув його працею та знаннями?

Вправа «Наслідки академічної недоброчесності»

Запропонуйте учням подумати та записати на дошці, які можуть бути наслідки академічної недоброчесності. Розділіть їх також на дві групи: «наслідки для мене» та «наслідки для суспільства».

Перегляньте разом з учнівством анімаційний відеоролик від ЕдЕра [↗ посилання](#) та доповніть список, котрий склали учні та учениці.

Крок 3. Поради для уникнення академічної недоброчесності

Запропонуйте учням та ученицям підготувати пам'ятку «Поради для уникнення академічної недоброчесності». Підготуйте спільно поради, а потім – запропонуйте активним учням та ученицям задизайнувати цю пам'ятку та розмістити у класі.

Ви також можете доповнити пропозиції учнів наступними порадами:

1. Організуйте свій час

Написання роботи вимагає набагато багато часу. Заплануйте заздалегідь етапи та терміни написання роботи, адже прокрастинація й написання роботи «в останній момент» призводить до банальної неуважності та несвідомих помилок.

2. Помічайте цитати одразу

Вирізання та вставка тексту з різних джерел можуть створити умови для виникнення ненавмисного плагіату. Привчіть себе від початку написання роботи нотатки, звідки взята та чи інша цитата.

3. Уникайте надмірного цитування

Найкращою практикою запобігання надмірному цитуванню в роботі є виклад своїми словами тексту оригіналу з побудовою власної структури речення, важливо:

- творчо опрацьовувати текст;
- переосмислювати інформацію;
- використовувати власні фрази та змінювати структуру тексту;
- зберігати баланс між цитованими джерелами і власними думками та ідеями;
- додавати власну інформацію та робити порівняння.

4. Не дозволяйте нікому робити свою роботу.

В академічних колах нормально, щоб кожен студент писав власну роботу самостійно. Тому роблячи роботу самостійно ви точно можете бути впевнені у результаті.

5. Завжди намагайтеся формулювати власні аргументи та думки для написання творів, а не шукайте натхнення в тому, що сказали інші люди.

Це зменшує ризик плагіату та робить ваш остаточний текст цікавішим.

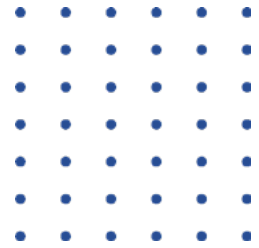
Крок 4. Рефлексія

За допомогою м'ячика або м'якої іграшки запропонуйте учнівству дати відповідь на питання «Що я забираю з собою з цього уроку?». Предмет передається у довільному порядку, допоки всі учні та учениці не висловляться. Говорить той/та у кого в руках цей предмет.

Методичний коментар

Для того щоб Ви могли якнайглибше самостійно дослідити тему академічної доброчесності – радимо переглянути онлайн курс ЕдЕра «Академічна доброчесність» за посиланням: [🔗 посилання](#) За результатом проходження навчання Ви зможете отримати сертифікат (4 години).

Урок «Що таке доброчесність»

Орієнтовний вік
учасників/учасниць:

10 - 14 років

Мета уроку:

- актуалізувати знання про доброчесність та правила поведінки в суспільстві;
- спонукати до доброчесної поведінки в повсякденному житті.

Завдання:

- зрозуміти зміст поняття «доброчесність»;
- навчитись відрізняти доброчесну та недоброчесну поведінку;
- зрозуміти важливість дотримання правил;
- навчитись робити вибір на користь доброчесної поведінки навіть тоді, коли ніхто не бачить.
- дізнатись негативні наслідки порушення доброчесності

Глосарій:

- *Доброчесність* – це чинити правильно, навіть тоді, коли тебе ніхто не бачить.
- *Суспільні правила* – це згода людей у тому, яка поведінка прийнятною, а яка є непринятною у суспільстві.

Крок 1. Познайомте учнів з поняттям «доброчесність»

1. Запропонуйте учням поділитися думками про те, що таке «доброчесність»

Роздайте по 1 стікеру кожному учневі, які напишуть визначення і приклеять на дошку, утворивши хмаринку доброчесності. Також можна усно опитати школярів, за відсутності матеріалів чи програмного забезпечення. Під час проведення онлайн занять або за наявності у класі мультимедійної дошки можна користуватися ресурсом , який у режимі реального часу дає можливість створювати «хмари слів». Також під час онлайн занять з використанням платформи Zoom можна попросити учнів писати відповіді у чаті.

2. Розгляньте ситуації, які зазначені нижче.

Запропонуйте учням обрати одну з відповідей:

«Це нормально», «Це негативний вчинок», «Важко визначитись».

Ситуації:

- Я обіцяв приїхати на зустріч о 6:00, але приїхав о 08:30.
- Мене вдарили і я дав здачі.
- Я побачив(ла), як мій однокласник краде з магазину.
Я промовчав (ла) і нікому не сказав (ла).
- Я побачив як перехожий загубив 100 грн. Нікого більше на вулиці не було і я забрав гроші собі.
- Оскільки я дуже хотів (ла) піти швидше гуляти, то збрехала батькам, сказавши, що вже зробила

Запросіть учнів до обговорення вищезазначених ситуацій. Можливо, хтось із них потрапляв у схожі ситуації. Чим вони керувались, коли приймали рішення в тій чи іншій ситуації?

3. Поясніть важливість для кожного дотримання правил. Запропонуйте учням поділитися думками навіщо дотримуватися правил в суспільстві.

Суспільні правила - це згода людей у тому, яка поведінка прийнятною, а яка є непринятною у суспільстві.

Акцентуйте увагу, що коли ми приймаємо рішення нами керують наші цінності та внутрішні переконання. А також встановлені правила та норми поведінки, якими ми керуємося.

Якщо діти самостійно не озвучать, ви також можете додати, що правила дозволяють нам жити в суспільстві. Окремі правила встановлені з міркувань безпеки (наприклад, правила дорожнього руху)

Зверніть увагу, що часто перед нами стоїть вибір: дотримуватися правил чи ні. Перш ніж вирішувати, маємо передбачити, які наслідки матимуть наші дії для нас та інших людей. Діймо відповідально та добросовісно. Адже дотримання правил і добросовісність дуже сильно пов'язані.

4. Поясніть дітям взаємозв'язок між дотриманням правил і добросовістю.

Надайте учням визначення поняття добросовісності.

Ми пропонуємо скористатися визначенням OECD:

Добросовісність – це чинити правильно, навіть коли тебе ніхто не бачить

Приклад:

«Доброчесність – це коли ти свідомо обираєш не списувати, а самостійно написати контрольну роботу незалежно від того дивиться на тебе вчителька чи ні. Легко дотримуватися правил, коли за тобою спостерігають інші люди. Складніше це робити, коли тебе ніхто не бачить і є вибір вчинити доброчесно чи ні. Ти вибираєш шлях доброчесності. І це про наші внутрішні переконання та цінності, а також про те, що ми свідомо вибираємо шлях, коли ми керуємося правилами або нормами моралі, які встановлено».

Крок 2. Підведіть учнів до розуміння того, що бути доброчесним = бути успішним

Поясніть учням, чому доброчесність важлива для кожної людини, в тому числі для публічної.

Сучасний світ – це світ відкритих даних. Про кожного можна знайти багато інформації. Інтернет стирає кордони і робить кожного з нас в якійсь мірі публічною особистістю.

Розкажіть учням декілька прикладів з політики, бізнесу, науки, шоу-бізнесу, коли доброчесна поведінка сприяла розвитку та успішності, а недоброчесна – навпаки, означала крах кар'єри та репутації.

Ви можете скористатись наступними прикладами:

Недоброчесна поведінка, що вартувала кар'єри:

Міністр юстиції Монако Філіп Нарміно пішов у відставку після скандалу про використання свого службового становища заради російського мільярдера Філіп Нарміно склав свої повноваження після повідомлень про те, що він міг впливати на хід судової справи, яка триває вже кілька років і де протистоять російський мільярдер Дмитрій Риболовлев і арт-дилер зі Швейцарії Ів Був'є. Скандал розбурхали ЗМІ, які доводили, що Нарміно і Риболовлев перебувають у дружніх стосунках і, тому Нарміно міг виконувати певні прохання впливового росіянина, користуючись своїм службовим становищем.

Доброчесна поведінка, що сприяла успіху:

Бути доброчесним зараз = бути успішним.

І це доводять засновники Grammarly Максим Литвин і Олексій Шевченко. Спершу Шевченко й Литвин хотіли розробити онлайн-сервіс, який би перевіряв твори і реферати

студентів на плагіат. Зараз це онлайн-сервіс перевірки граматики, заснований на технологіях штучного інтелекту.

Послугами компанії користуються Zoom, Cisco Systems, Dell Technologies та інші. За версією журналу «Форбс» у 2021 році Литвин і Шевченко стали мільярдерами. Розумні, добродішні айтішники зайняли почесне місце в рейтингу найбагатших людей світу.

Обговоріть з дітьми почуті історії.
Задайте питання:

- Чому одних героїв цих історій ми вважаємо добродішними, а інших - ні?
- Якими рисами наділені герої добродішних історій?
- Чи допомагає героям добродішність у їх діяльності?

Поясніть учням, що говорячи про *добродішність* – це мова і про *взаємну підтримку і повагу*.

Варто говорити не лише про окремих людей, але й про окремі спільноти. Зараз Україна переживає одну з найскладніших сторінок своєї сучасної історії. Вся Європа, весь світ дивується, вражений тим, як ми об'єдналися, підставили один одному плече. Волонтери, українці забезпечують потреби військових, допомагають внутрішньо переміщеним особам. Це неймовірно. І це про добродішність! І саме це про ті цінності, які є у нас.

Крок 3. Поясніть учням, що добродішні вчинки може і має робити кожен з нас

Запропонуйте дітям до перегляду мотивуючий мультфільм «Радісна історія».

Це історія про пса, який дозволив лелеці забрати черв'яків із човна, на якому рибалив його господар. Усе – аби лелека нагодував дітей. Натомість лелека віддячив і наловив чоловікові й собаці багато риби. У мультфільмі йдеться про взаємодопомогу, розуміння, підтримку і вдячність, які особливо необхідні нам сьогодні.

 [посилання](#) (відео тривалістю 4 хв)

Запропонуйте учням поділитися емоціями, думками про переглянуту історію.

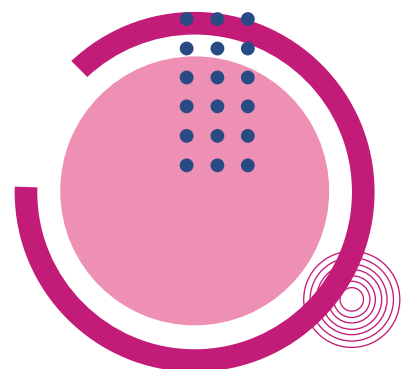
Підведіть дітей до висновку:

Акцентуйте увагу, що добродесні вчинки можуть робити кожен з нас. І вони не обов'язково грандіозні чи відомі всім. Проте навіть найменший добродесний вчинок може для когось бути надзвичайно важливим. І тут не важливо вік, соціальний статус чи місце проживання. Кожен, навіть маленький гарний вчинок, – це краплинка у великому океані нашого суспільства. Проте навіть найменший добродесний вчинок може для когось бути надзвичайно важливим: комусь врятувати життя, комусь допомогти, а комусь вселити віру в краще майбутнє».

Крок 4. Рефлексія

Запропонуйте учням висловитись як вони зрозуміли поняття «доброчесність» та важливість вибору добродесних стратегій поведінки для кожного з нас.

Доповніть цей урок ігровими методиками, котрі можна реалізувати протягом всього тижня добродесності, з ними можна познайомитись на наступних сторінках.

Ігрові методики

«Піраміда доброчесності» від Комунального закладу Вінницька гімназія №24

Мета заняття:

Навчати дітей усвідомлювати, що кожний їхній добрий вчинок веде їх до вершини успіху, формувати ціннісні орієнтири, популяризувати доброту, як практичне втілення духовних надбань людини.

Завдання гри:

Сформувати сутність понять «добро», «доброчесність», «милосердя».

Умови гри:

Щодня учні класу мають виконувати завдання доброчесності, які вони отримують від вчителя, кожне виконане завдання допомагає збільшити кілочка піраміди, які ведуть до вершини успіху.

Важливо пам'ятати:

Піраміду можна візуалізувати на дошці. Кожен день нова чеснота та завдання. Якщо завдання не виконуються, то кілочка з піраміди знімаються і ведуть до неуспішності. Тому має бути відповідальні учні, які слідкуватимуть за створенням вершини успіху за допомогою піраміди.

- **Радість.** Намалюйте своїм однокласникам посмішку та напишіть компліменти.
- **Доброта.** Щодня кожному другу у класі говори добрі слова.
- **Толерантність.** Обійми сьогодні всіх у класі та скажи добрі слова.
- **Чесність.** Говори, тільки чесно, навіть, якщо не хочеш.
- **Турботливість.** Напиши листа з побажаннями тому, хто сьогодні відсутній.
- **Милосердя.** Залиш на парті сюрприз (яблучко, цукерка...), тому хто найбільше потребує.
- **Добррозичливість.** Умій порадіти за друзів, які чудово відповідали.
- **Працелюбність.** Слідкуй за своїми навчальними приладами.

Наприкінці тижня обговоріть з учнівством, що вони продовжуватимуть робити і надалі. Обговоріть як щоденні доброчесні вчинки формують доброчесне суспільство.

Працелюбність
Доброчесність
Милосердя
Толерантність
Доброта
Радість

Інтерактивна гра «Я тобі – ти мені» від Ліцею №9 ім. Євгенія Єніна Павлоградської міської ради

Назву гри запозичено з назви комедії 1976 року режисера О. Сірого «Ти – мені, я – тобі!» про корупціонера, який жив саме за таким принципом, та створена з метою запобігти подібної поведінки у здобувачів освіти.

Учасники:

Учні 5-9 класів.

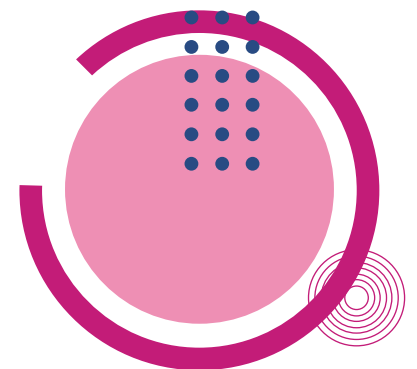
Суть гри:

В основу покладено принцип дитячої гри «Істівне-не їстівне». Ведучий робить подачу м'ячем одному з гравців та називає чесноту або навпаки, а задача гравця – прийняти подачу чи її відхилити.

Для гри потрібен невеликий «антикорупційний» м'ячик. Діти шляхом жеребкування обирають ведучого. Він бере м'яч та відходить на 10 кроків. Інші учасники гри розсаджуються або стають навпроти ведучого. Ведучий називає слово і кидає м'яч гравцю. Гравець повинен встигнути зреагувати і вирішити, чи потрібно ловити м'яч чи ні. Якщо слово означає добродісне поняття, гравець повинен зловити м'яч, якщо навпаки – повинен м'ячик відштовхнути. Хто правильно зловив або, навпаки, відштовхнув м'яч – роблять крок уперед. Ті, хто помилився залишаються на місці. Перемагає той, хто перший дійде до ведучого.

Запропоновані слова для гри:

- Благодієство
- Брехливість
- Відвертість
- Відкритість
- Відповідальність
- ГДЗ
- Гідність
- Дезінформація
- Джинса
- Довіра
- Зловживання
- Лицемірство
- Підлість
- Підступність
- Плагіат
- Повага
- Рівність
- Списування
- Справедливість
- Турбота
- Клікбейт
- Шахрайство
- Щирість

Інший варіант гри:

Учитель робить першу подачу одному з учнів, далі діти кидають м'ячик одне одному у випадковому порядку. Ті, хто помилився вибувають з гри.

Важливо!

Якщо деякі з понять не знайомі учнівству – поясніть значення слів. Зокрема труднощі можуть виникати зі словами «клікбейт», «джинса» тощо.

Для найменших про доброчесність від Запорізької гімназії No17

Ритуал «Маленький Доброчесний Листочок»

Крок 1. Пояснення Ритуалу:

Дошка є нашим «Доброчесним Лісом».

Крок 2. Доброчесний Листочок:

- Кожного дня дитина отримує один доброчесний листочок.
- На кожному листочку може бути написано одне речення чи малюнок, що відображає доброчесні вчинки, наприклад: «допоміг(-ла) другові», «був(-ла) чесним(-ою)», «поділився(-лась) іграшкою» і т.д.
- Протягом дня учитель має помічати добрі вчинки, видававши листочок. Важливо аби всі діти отримали листочок.

Крок 3. Підвішування Листочків:

По завершенню дня, після уроків, залиштеся разом з учнівством на 5 хвилин, щоб причепити свій доброчесний листочок на «Доброчесний Ліс».

Крок 4. Спільна Обговорення:

Наприкінці тижня проведіть спільне обговорення доброчесних вчинків, які були відзначені на листочках. Похваліть дітей та обговоріть важливість доброчесних дій.

Крок 5. Заохочення:

Можете зробити спеціальний день чи особливий моменти, коли діти можуть отримати додаткові доброчесні листочки за особливо вдалий вчинок.

Цей ритуал створює комфортне середовище та підкреслює важливість доброчесних вчинків, сприяючи формуванню доброчесних звичок у дітей молодшої школи.

Важливо!

У молодшій школі доцільніше приділяти увагу щоденно темі доброчесності на ранкових зустрічах, інтегруючи її з психологічним налаштуванням і обговоренням життєвих тем. Таким чином, дитина не буде перенавантажена, а доброчесність стане її *супутником щодня*.

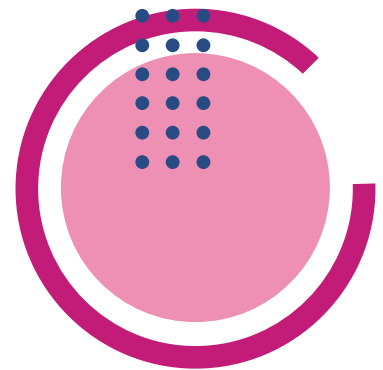
Замість рефлексії

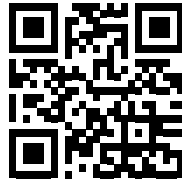
Сподіваємось, ви та ваші учні та учениці дізнались багато нового про доброчесність, а що найголовніше – провели чудово спільний час за глибокими розмовами. Будемо вдячні, якщо ви залишите свій відгук у формі ⇒ [форма](#)

Це допомагає нам розвиватись та ставати кращими.

Якщо ви хочете дізнатись більше про освіту про доброчесність та разом з Офісом доброчесності та дружніми школами продовжити цю подорож, заповніть реєстраційну форму! ⇒ [форма](#)

Facebook

Пошта

